

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB

Org.nr. 556762-8176

Marianne.Jakobsson@larlingsgymnasiet.se

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram efter tillsyn av Lärlingsgymnasiet i Ale kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lärlingsgymnasiet i Sverige AB att senast den **30 augusti 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Lärlingsgymnasiet i Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Betyg beslutas om i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen; 15 kap. 22-25 §§ skollagen; 8 kap. 1c och 2 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Lärlingsgymnasiet i Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat, trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att uppföljningen av introduktionsprogrammen omfattar programmets syfte och mål och att uppföljningen ger en mer fullständig bild av resultaten på dessa program.
- Rektorn ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet även innehåller en uppföljning av elevernas resultat i olika ämnen.
- Rektorn ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet i sin helhet dokumenteras.

Bedömning

Lärlingsgymnasiet i Ale uppfyller författningarnas krav inom de flesta av de områden som granskats. Utbildningen är flexibel och individanpassad och de flesta elever får goda möjligheter att gå vidare direkt till yrkesverksamhet inom det yrkesprogram de läser. Genom en lärartät organisation finns möjligheter till extra anpassningar och stöd för de elever som behöver sådant. Det framkommer inte heller annat än att eleverna trivs och är trygga på skolan. Dock visar tillsynen att det finns några områden som behöver rättas till för att utbildningen ska bedrivas i enlighet med författningarnas krav, bland annat i syfte att stärka likvärdigheten med annan utbildning inom samma skolform.

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat att elevers kunskaper inte alltid betygsätts på det sätt de ska, bland annat eftersom kurser förlängs istället för att avslutas. Även om detta upplägg beslutats i avsikt att ge eleverna bättre förutsättningar finns det en risk att det inverkar negativt på genomströmningen. Det innebär även en bristande likvärdighet ur ett nationellt perspektiv, då en felaktig betygssättning kan ge eleverna konkurrensfördelar i förhållande till elever som går sin utbildning på andra skolenheter. Vidare framgår det av tillsynen att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete behöver utvecklas när det gäller uppföljning av resultaten inom introduktionsprogrammen samt gällande dokumentationen av resultaten avseende olika ämnen/kurser. Uppföljningen behöver utvecklas främst för att säkerställa att de utvecklingsinsatser som beslutas är de mest adekvata utifrån verksamhetens och elevernas behov.

Föreläggande

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med bedömning och betygssättning vid Lärlingsgymnasiet i Ale. Bedömningen görs eftersom skolan, istället för att ge en elev som inte uppnått kunskapskraven betyget F i en kurs som ska avslutas, regelmässigt förlänger kursen. Det förekommer också att provning sker, men då inte på hela kursen utan enbart som en rest på vissa delar, vilket inte heller är förenligt med lagstiftningen. Även om detta upplägg beslutats i välvilja och med avsikt att ge eleverna bättre förutsättningar att uppnå kunskapskraven är det inte acceptabelt. Om kurser inte avslutas utan förlängs innebär detta att vissa elever riskerar att få en ojämn fördelning i sin utbildning, vilket kan inverka negativt på studieresultaten och genomströmningen. Det innebär även att elever kan läsa flera, på varandra följande kurser parallellt. Förfarandet, såväl med förlängning som provning av del, innebär även en bristande likvärdighet ur ett nationellt perspektiv. Det kan ge eleverna konkurrensfördelar i förhållande till elever som går sin utbildning på andra skolenheter. Vidare framgår det av tillsynen att det finns brister i skolans betygskatalog, då det förekommer att ändringar av betyg gjorts utan signering och notering om orsak. Det förekommer också ändringar som gjorts så sent som ett år efter att det ursprungliga betyget satts. Det är av rättssäkerhetsskäl av yttersta vikt att

betygsättningen sker och dokumenteras i enlighet med författningarna och därför behöver rektorn säkerställa att detta åtgärdas snarast.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att betygsättning sker i enlighet med skollagen och andra författningar. Betyg ska sättas på varje avslutad kurs och efter genomfört gymnasiearbete. Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Vidare framgår det av skollagen att ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Om den eller de som har fattat ett beslut om betyg ser att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får dock inte innebära att betyget sänks. Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123 15 §§) framgår att rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Läraren ska enligt läroplanen vid betygsättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för varje kurs. Lärarna ska också utifrån de nationella kunskapskraven som finns för respektive kurs allsidigt utvärdera varje elevs kunskaper. Av gymnasieförordningen framgår det vidare att en elev har rätt att genomgå provning vid den egna skolenheten i alla kurser och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan, om eleven inte tidigare har fått betyg på kursen eller gymnasiearbetet eller om eleven har fått betyget F. Av Skolverkets allmänna råd och kommentarer om provning s. 20 (SKOLFS 2016:17) framgår att den prövande läraren utformar provningen så att det är möjligt att bedöma den prövandes kunskaper i förhållande till alla delar av kunskapskraven. En provning får inte vara en komplettering där endast vissa delar av kunskapskraven prövas. Den prövandes kunskaper måste även kunna bedömas utifrån hela betygsskalan A–F.

Av dokumentation och intervjuer framgår att det är vanligt att betyg inte sätts på avslutad kurs, utan att kursen istället förlängs för de elever som inte uppnår kunskapskraven. I flera elevgrupper som intervjuas uppger eleverna att de inte får betyget F om de inte uppnår kunskapskraven vid kursens planerade slut. Istället hålls kursen öppen, vilket skiljer den här skolan från andra skolor, berättar eleverna. Att kurser hålls öppna bekräftas i intervju med lärare och studie- och yrkesvägledare. Lärarna beskriver att de förlänger kurser för de elever som inte klarat sig vilket innebär att en kurs som Matematik 1a eller Engelska 5 i praktiken kan fortsätta under tre år. Eleverna behöver emellertid inte läsa hela kursen igen, säger lärarna. Istället är det bara de delar som de inte uppnått kunskapskraven inom som de läser och lärarna uttrycker att detta är något som eleverna uppskattar mycket. Studie- och yrkesvägledaren beskriver att det också förekommer att kurser "pausas". Detta innebär att kursen avslutats utan att något betyg har satts på eleven eftersom kunskapskraven inte uppnåtts och så återupptas den aktuella kursen igen några månader innan eleven ska avsluta sin utbildning i årskurs 3.

Skolinspektionen har också tagit del av flera individuella studieplaner i samband med tillsynen. I flertalet studieplaner finns exempel på kurser som avslutats, men där betyg

inte noterats. Det finns också flera exempel på kurser som flyttats från ett läsår till ett senare läsår och andra exempel på kurser som löper under flera år. Detta innebär att många elever som egentligen kommit långt i sin utbildning och går andra eller tredje året endast har ett fåtal avslutade kurser i sina individuella studieplaner. Exempelvis finns studieplaner för elever som går årskurs 3 och endast har avslutat kurser motsvarande 250 poäng och där omfattningen av de kurser som eleven ska läsa det tredje läsåret således blir över 2000 poäng. Rektorn uppger att det finns flera fel i studieplanerna vad beträffar datum för kursers början och slut och uttrycker att man ser över planerna. Däremot bekräftar rektorn att det är vanligt att kurser förlängs om en elev inte uppnått kunskapskraven.

Det framgår av dokumentstudier att det finns brister i betygskatalogen. Skolinspektionen har vid besöket tagit del av skolenhetens betygskatalog och konstaterat att det finns ett flertal rättelser/ändringar av betyg. I samtliga fall där det har gjorts en sådan, så är det gjort utan signering och notering om orsak. Endast datum anges vid ändringen. Det finns i betygskatalogen exempel på att betyg har ändrats långt efter att det ursprungliga betyget satts. I ett fall har betyget ändrats från F till D och ändringen är daterad ett år efter att ursprungliga betyget satts. Studie- och yrkesvägledaren säger att detta troligen handlar om en elev som gjort en rest i ett ämne och därefter fått ett ändrat betyg. Det finns i betygskatalogen också exempel på betyg som ändrats från E till F och sedan åter till E. Studie- och yrkesvägledaren uttrycker att man på skolan håller på och implementerar en ny struktur för betygsättning så att det inte ska bli fel framöver.

Motivering till föreläggande som ingripande

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB:s verksamhet vid Lärlingsgymnasiet i Ale uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Huvudmannen föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet brister på skolenheten. Visserligen finns det en dokumenterad uppföljning av kunskapsresultat och resultaten av arbetet med trygghet och studiero. Dock är den uppföljning som sker av resultaten i introduktionsprogrammen (programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion) alltför begränsad eftersom den enbart består av en redovisning av det antal elever som gått vidare till annan utbildning. Det saknas uppföljning av resultat som relaterar till det specifika introduktionsprogrammets syfte och mål, som till exempel hur länge eleverna går på programinriktat individuellt val innan de blir behöriga till nationellt program eller i vilken utsträckning elever som gått yrkesintroduktion har givits förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Syftet med dessa båda program är olika och därvid är det viktigt att de följs upp utifrån de specifika mål som finns på respektive program. Att det inte finns någon dokumenterad redovisning av exempelvis resultaten i olika gymnasiekurser eller grundskoleämnena bidrar till att det är svårt att få en mer detaljerad bild av hur det går för eleverna.

Ovanstående innebär sammantaget att rektorn och huvudmannen inte har en fullständig bild av resultat och vad dessa kan bero på som kan tjäna som underlag för beslut om åtgärder för att utveckla verksamheten.

Detta strider mot skollagen som anger att rektorn på skolenhetsnivå ska ansvara för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen begärt och tagit del av skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. I det systematiska kvalitetsarbetet som Skolinspektionen tagit del av saknas uppföljning av resultat avseende de olika introduktionsprogrammen som finns vid skolenheten. I den uppföljning som redovisats finns en sammanställning över introduktionselever där det redovisas hur många elever som övergått till nationellt program. De olika introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion redovisas emellertid inte separerat och det finns ingen ytterligare sammanställning av exempelvis resultat i kurser eller ämnen eller andra resultat som relaterar till det specifika introduktionsprogrammets syfte och mål. I den redovisning som rektorn skickat till Skolinspektionen inför tillsynen skriver rektorn att introduktionsprogrammen inte bedrivs som egna program på skolan. Detta innebär, skriver rektorn att utvärdering och uppföljning av dessa görs på samma sätt som med elever på övriga program och skolenivå. I intervju bekräftar rektorn att de inte gör någon uppdelad uppföljning, men beskriver hur de däremot följer eleverna på individnivå för att se hur det går för dem.

Det saknas på skolenhetsnivå även en dokumenterad sammanställning av kunskapsresultat i olika kurser och ämnen, både för de elever som går på nationella program och, som nämnts ovan, på introduktionsprogrammen. Rektorn säger att de på skolenheten gjort analyser över skillnader mellan olika ämnen, men uttrycker att detta inte är något som dokumenterats eller redovisas uppåt (till huvudmannen).

Motivering till föreläggande som ingripande

Läringsgymnasiet i Sverige AB:s verksamhet vid Läringsgymnasiet i Ale uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Huvudmannen föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Läringsgymnasiet i Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom följande områden:

Undervisning och lärande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

På Skolinspektionens vägnar

X Claes Börjesson

Beslutsfattare
Signerat av: Claes Börjesson

X Frida Eek

föredragande
Signerat av: Frida Eek

I den slutliga handläggningen av ärendet har även utredare Linda Svensson deltagit.

Allmänt om tillsynen

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Lärlingsgymnasiet i Ale

Fakta om Lärlingsgymnasiet i Ale

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Lärlingsgymnasiet i Sverige AB under hösten 2018. Lärlingsgymnasiet i Ale besöktes av Skolinspektionen den 11 december 2018 och den 12 december 2018.

Lärlingsgymnasiet i Ale är en fristående gymnasieskola belägen i Nödinge i Ale kommun. Skolenheten startades 2010. Huvudman för skolenheten är Lärlingsgymnasiet i Sverige AB med organisationsnummer 556762-8176.

Vid skolenheten anordnas vid tillsynsbesöket utbildning i följande nationella gymnasieprogram: bygg- och anläggningsprogrammet (35 elever), barn- och fritidsprogrammet (30 elever), el- och energiprogrammet (18 elever), fordons- och transportprogrammet (57 elever), handels- och administrationsprogrammet (41 elever) och Industritekniska programmet (4 elever).

Vidare anordnas utbildning inom introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val (17 elever) och yrkesintroduktion (33 elever). Skolan leds av en rektor som till sitt stöd i ledningsarbetet har en biträdande rektor.

I samband med överföring av utbildningarna till nationella program beslutade Skolinspektionen den 26 juni 2010 (dnr 37-2010:2917) att Lärlingsgymnasiet i Ale, Ale kommun med huvudman Lärlingsgymnasiet i Sverige AB från och med läsåret 2011/12 har rätt till bidrag för utbildningar inom följande nationella program som bedrivs vid skolenheten: Bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna anläggningsfordon, husbyggnad, mark och anläggning samt måleri, El- och energiprogrammet med inriktningen elteknik, Fordons- och transportprogrammet med inriktningarna godshantering, lastbil och mobila maskiner, personbil samt transport, Handels- och administrationsprogrammet med inriktningen handel och service, Industritekniska programmet med inriktningarna produkt och maskinteknik samt svetsteknik.

Skolinspektionen beslutade den 17 september 2014 att godkänna Lärlingsgymnasiet i Sverige AB som huvudman för utbildning på de nationella programmen barn- och fritidsprogrammet med inriktningen fritid och hälsa samt bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningen plåtslageri vid Lärlingsgymnasiet i Ale belägen i Ale kommun.

Måluppfyllelse

Av de elever som våren 2018 avslutade sin utbildning vid Lärlingsgymnasiet i Ale var det totalt 75 procent som fick gymnasieexamen (minst 2500 poäng). Motsvarande siffra i riket 89 procent. Den genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna var 12,6 att jämföra med motsvarande program i riket som helhet som var 12,9 poäng. Resultatet för respektive program redovisas inte i Skolverkets statistik, då antalet elever är för litet.